

Bevindingen Quick Scan Collegeprogramma's

Juni 2010

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Conclusies	3
Bevindingen per item	4
<i>Aanjager van de economie</i>	5
<i>Facilitator prettige (woon en werk-) omgeving</i>	7
<i>Regelgever en dienstverlener</i>	8
<i>Facilitator bereikbaarheid</i>	9
Matrix resultaten quick scan	10

Bevindingen Quick Scan Collegeprogramma's

Inleiding

Kamer van Koophandel Brabant en Bouwend Nederland hebben zich beiden actief ingezet om, voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen, de belangen van het lokale bedrijfsleven goed op de agenda te krijgen. Nu de coalities zijn gevormd en de programma's op hoofdlijnen zijn bepaald is het interessant om vast te stellen of deze belangen hierin daadwerkelijk terug te vinden zijn. Daarom heeft KvK Brabant samen met BN aan ETIN Adviseurs de opdracht verstrekt om de collegeprogramma's te scannen op de door beide organisaties aangeleverde criteria die relevant zijn voor de lokale/regionale economie en meer specifiek de bouwsector.

Methodiek en bereik onderzoek

BN en KvK Brabant hebben samen bepaald welke items relevant zijn. ETIN heeft van 50 van de 53 gemeenten in het kamergebied (m.u.v. Oss, Lith, Grave) de collegeprogramma's en/of de coalitieakkoorden doorgenomen en in een matrix weergegeven of de relevante items zijn benoemd. Vervolgens is door middel van kleur aangegeven of de gemeentelijke voornemens naar verwachting positief, neutraal of negatief uitpakken voor ondernemers. Deze bepaling is een vlotte interpretatie van de coalitieakkoorden, aan enige subjectiviteit valt niet te ontkomen. De door ETIN opgeleverde matrix is door BN en de KvK Brabant bewerkt zodat alleen daadwerkelijk bruikbare uitkomsten zichtbaar worden. Hierover zijn zinvolle conclusies te trekken en hiervan is de waardering niet of nauwelijks voor discussie vatbaar. Dit is de zogenaamde publieksversie.

Algemeen

Er is veel verschil in uitwerking van de akkoorden. Eén ding is zeker: samenwerking tussen overheid en marktpartijen is nu belangrijker dan ooit. Met name daar waar nog veel vaagheden staan, verdient dit een concrete aanpak en een pragmatische vertaling naar de praktijk. Samen met marktpartijen kunnen win-win situaties bereikt worden. Denk aan de lokale werkgelegenheid door het creëren van eerlijke kansen in aanbestedingsprocedures. Hiermee kunnen bedrijven hun continuïteit zeker stellen, blijft werkgelegenheid in de regio behouden, blijven werknemers wonen, blijven voorzieningen en leefbaarheid intact. Alles grijpt op elkaar in. Verder hoeft het geen betoog dat de bouw een van de motoren is van de lokale economie. Met de bouw van een huis zijn 2 manjaren gemoeid en zijn aanpalende sectoren voorzien van werk (notarissen, makelaars, architecten, hoveniers, inrichting, installateurs, bouwmaterialen, etc. etc.).

Uitkomsten

Wat hebben onze eigen activiteiten opgeleverd? Wat zien we terug in de uitkomsten?

Veel aandacht voor: flexibelere bestemmingsplannen / globaal bestemmen, bouwen naar behoefte, energiebesparing, deregulering voldoende ruimte voor bedrijven, een beter centrummanagement en een intensievere samenwerking tussen bedrijfsleven en lokale overheid. Doorpakken op deze punten blijft een aandachtspunt.

In dit document is per relevant item weergegeven wat de bevindingen van BN en KvK Brabant zijn. De 24 items zijn daarbij onderverdeeld in 4 categorieën, deze weerspiegelen verschillende rollen die de gemeente vervult: aanjager van de economie, facilitator prettige (woon en werk-) omgeving, regelgever en dienstverlener, facilitator bereikbaarheid.

Conclusies

KvK Brabant en Bouwend Nederland zien in de programma's gemiste kansen (starters, lokale lasten, ondernemend aanbesteden) en positieve punten (aandacht voor bedrijventerreinen, centrummanagement en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt).

Dit hebben we vertaald in **7 zorgen voor de lokale economie:**

1. Aanbestedingsbeleid / inkoopbeleid gemeenten

Slechts 25% van de gemeenten geeft aan met name lokale en regionale bedrijven kansen te willen bieden bij aanbestedingen. Gemeenten kunnen juist in het aanbestedingsbeleid een stimulans geven aan de lokale economie. Met het programma 'Ondernemend Aanbesteden' heeft de KvK Brabant aangetoond dat overleg tussen overheid en lokale vertegenwoordigers van de branche het mogelijk maakt om onnodige eisen overboord te zetten. Op de kenniswebsite die Bouwend Nederland heeft opgezet voor gemeenten kan men terugvinden hoe Bouwend Nederland aankijkt tegen een ondernemersvriendelijk aanbestedingsbeleid.

2. Regeldruk

Bijna alle programma's stellen dat de regeldruk omlaag moet. Maar het concretiseren van initiatieven hiervoor is de afgelopen jaren moeizaam gebleken. KvK Brabant en Bouwend Nederland zullen deze voornemens niet alleen met argusogen volgen maar zal gemeenten ook actief aansporen om het Bewijs van Goede Dienst te behalen. Hiervoor zal de Kamer in 2010 50.000 Euro beschikbaar stellen bovenop de subsidiemogelijkheden die Economische Zaken hiervoor biedt.

3. Aanjagen lokale economie

Over de lokale lasten laat men in nagenoeg alle programma's ruimte voor verhoging, al dan niet op inflatieniveau. Verlaging om ondernemers een steuntje in de rug te bieden komt nergens voor! Gemeente roepen we op om helderheid te verschaffen over de lokale lasten en over de keuzes die ze maken m.b.t. bezuinigingen. Daar waar het om het eigen ambtenarenapparaat gaat moet er oog blijven voor de kwaliteit van dienstverlening richting ondernemers. Verder heeft Bouwend Nederland een belangrijke rol gespeeld in de totstandkoming van de Crisis- en Herstelwet die gemeenten en bedrijven kan helpen in de versnelling van projecten.

4. Arbeidsmarkt toekomst bestendig maken

Bijna alle gemeenten geven aan veel aandacht te besteden aan de arbeidsmarkt. Zoals bekend heeft de bouw al een behoorlijke aderlating gedaan en is nog lang niet uit de economische dip. Verwachtingen laten zien dat de bouw pas in 2012 uit deze dip zal geraken. Aangezien er in de tussenliggende tijd onherroepelijk mensen de bouw gaan verlaten is het noodzakelijk alle zeilen bij te zetten op het behoud van de werkgelegenheid in de bouw en aanwas te creëren voor de toekomstige tekorten als de bouw in 2012 weer gaat aantrekken. Samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs is daarvoor essentieel.

5. Stimuleren van starters

Nog geen 10% van de gemeenten geeft expliciet aan dat ze starterende ondernemers willen stimuleren en faciliteren. Het stelt teleur dat gemeenten startende ondernemers, aanjagers van de economische vernieuwing, niet nadrukkelijker op de voorgrond plaatsen in de akkoorden.

6. Regionaal economische samenwerking

Met programma's als de Ideale Connectie, de 5-Sterrenregio en Brainport wordt hard gewerkt aan regionale economische samenwerking. Omdat bezuinigingen dreigen bestaat het risico dat samenwerking op diverse terreinen naar de achtergrond verdwijnt. Bijvoorbeeld op het gebied van bedrijventerreinen waar de laatste tijd meer over de grenzen van de eigen gemeente wordt gekeken. Door bezuinigingen kan onderhoud van bestaande terreinen in de knel komen en kunnen nieuwe bedrijventerreinen versneld (en daarmee ongericht/ondoordacht) worden uitgegeven (verkoop grond als melkkoe). Beide ontwikkelingen vinden wij ongewenst.

7. Samenwerking gemeente en marktpartijen

Zowel KvK Brabant als BN vinden het essentieel dat bij beleidsontwikkelingen op diverse terreinen de gemeente structureel overleg voert met lokale marktpartijen. Terwijl er een belangrijke opgave ligt zoals het samen werken aan een kwalitatieve duurzame omgeving. Dit zien we nog niet in alle gemeenten op voldoende wijze gewaarborgd. We blijven ons hard maken voor het stimuleren van samenwerkingsverbanden en zullen zowel ondernemersverenigingen als gemeenten hiertoe aansporen en ondersteunen. Praten met elkaar in plaats van over elkaar en het benutten van ieders expertise zou de boventoon moeten voeren.

Via het accountmanagement van de Kamer van Koophandel en het Gemeentelijk Bouwoverleg van Bouwend Nederland zullen we de komende collegeperiode aandacht blijven vragen voor deze 7 zorgen.

Bevindingen per item

Aanjager van de economie

- **Bezuinigingen**

De urgentie van bezuinigen is goed doorgedrongen. Bouwend Nederland en KvK Brabant begrijpen enerzijds dat nog niet concreet gemaakt kan worden hoe groot en waar de bezuinigingen zullen zijn, anderzijds zal deze onzekerheid de ondernemers zeker niet ten goede komen. Positief staat Bouwend Nederland en KvK Brabant tegenover het feit dat de bezuinigingen eerst/ook intern worden opgelost door kritisch te kijken naar de personele bezetting en de inhuur van externen. Tegelijkertijd plaatsen we daar uitroptekens bij; de snelheid en kwaliteit van de dienstverlening mogen niet in het geding komen en/of de rekening hoort niet bij de ondernemer neergelegd te worden. Vooralsnog blijven heldere keuzes in bezuinigen uit: 82% van de gemeenten maakt geen keuze / heeft geen focus aangebracht.

- **Crisismaatregelen**

Ongeveer de helft van de gemeenten heeft aandacht voor het doorvoeren van grote programma's. Dat deze niet allemaal versneld worden is niet per definitie in het nadeel van lokale ondernemers, dit biedt ze wellicht juist betere toegang tot dergelijke projecten. Zo heeft een aantal gemeenten gesteld dat continuïteit en afstemming op demografische ontwikkelingen bereikt kan worden door het faseren van projecten. Deze gaan dan in elk geval door. We plaatsen wel uitroptekens bij geplande investeringen die nu worden aangehouden en waardoor ondernemers in het nauw komen. De onlangs aangenomen Crisis- en Herstelwet biedt mogelijkheden om projecten versneld door de procedures te loodsen.

- **Ondernemend aanbesteden – kansen voor MKB bedrijven**

25% van de gemeenten geeft aan met name lokale en regionale bedrijven kansen te willen bieden bij aanbestedingen. Dit percentage lijkt aan de lage kant, gemeenten kunnen juist in het aanbestedingsbeleid een stimulans geven aan de lokale economie. Met het programma 'Ondernemend Aanbesteden' heeft de Kamer van Koophandel aangetoond dat overleg tussen overheid en lokale vertegenwoordigers van de branche het mogelijk maakt om onnodige eisen overboord te zetten zodat ook lokale partijen een eerlijke kans maken in een aanbesteding. Bouwend Nederland biedt graag haar expertise aan, in het gemeentelijke bouwoverleg kan ook over dit onderwerp van gedachten worden gewisseld. Meer hierover op de 'kenniswebsite voor gemeenten' van Bouwend Nederland.

- **Regulier contact bedrijfsleven**

Het feit dat in slechts 50% van de programma's aandacht is voor het stimuleren van contact met het bedrijfsleven stemt ons ongerust. De Kamer van Koophandel blijft zich nadrukkelijk inzetten om de inbreng van de lokale ondernemersverenigingen te versterken zodat zowel bij het ontwikkelen van beleid en de uitwerking ervan de belangen van het bedrijfsleven voldoende meegewogen worden. Dit doet de Kamer onder meer via haar accountmanagers die intensieve relaties onderhouden met zowel gemeente als ondernemersverenigingen. Bouwend Nederland kent hiervoor het gemeentelijke bouwoverleg.

- **Stimuleren starters**

Nog geen 10% van de gemeenten geeft expliciet aan dat ze starterende ondernemers willen stimuleren en faciliteren. Gelukkig heeft de Kamer van Koophandel hier wel veel aandacht voor, de landelijke startersdag is slechts een voorbeeld van diverse acties op dit terrein. Het stelt teleur dat gemeenten startende ondernemers, aanjagers van de economische vernieuwing, niet nadrukkelijker op de voorgrond plaatsen in de akkoorden.

- **Ruimte voor bedrijven**

De Kamer van Koophandel is tevreden over de aandacht die dit onderwerp krijgt: in 75% van de programma's komt het voor. Daarbij willen Bouwend Nederland en de Kamer van Koophandel graag benadrukken dat structureel overleg tussen bedrijfsleven en overheid ook hier een belangrijke basis is voor succesvol uitgiftebeleid. Aandacht voor het onderhoud en beheer van bestaande terreinen en een gedegen analyse van benodigde kwaliteit zijn essentieel. Omdat bezuinigingen dreigen bestaat het risico dat onderhoud van bestaande terreinen in de knel komt en nieuwe bedrijventerreinen versneld (en daarmee ongericht/ondoordacht) uitgegeven gaan worden (verkoop grond als melkkoe). Beide vinden wij als Kamer ongewenst.

Structureel overleg tussen ondernemers en gemeente kan prima tot stand gebracht worden via parkmanagement waarin de Kamer al twee jaar lang actief investeert.

- **Veilig ondernemen**

Het punt veilig ondernemen komt slechts in 6 coalitieakkoorden voor. Via het Regionaal Platform Criminaliteitsbestrijding (RPC) is er op regionaal niveau wel degelijk aandacht voor veilig ondernemen. In de twee RPC's die in de regio Brabant zijn opgezet hebben zowel de Kamer van Koophandel, de gemeenten en de politie een belangrijke rol om ondernemers bewuster te maken van en beter toe te rusten tegen criminaliteit.

- **Centrummanagement**

De Kamer van Koophandel is tevreden over de aandacht die dit onderwerp krijgt, in 70% van de programma's komt het voor. Daarbij willen we graag benadrukken dat ook hier structureel overleg tussen bedrijfsleven en overheid een belangrijke basis is voor succesvol ontwikkelen van een centrumgebied. Dit overleg tussen ondernemers en gemeente kan prima tot stand gebracht worden via centrummanagement waarin de Kamer al twee jaar actief investeert.

- **Economische samenwerking in de regio**

Begrijpelijk dat gemeenten meer samen gaan oppakken om de slagvaardigheid en efficiency te vergroten. Op diverse terreinen (onder meer bedrijventerreinen, maar ook toerisme & recreatie) is het verstandig dat gemeenten over hun eigen grenzen heen kijken. De Kamer van Koophandel juicht dit nadrukkelijk toe. Het sluit prima aan bij diverse initiatieven van de Kamer. Zo ondersteunt de Kamer financieel en personeel de drie grote regionale initiatieven; de Ideale Connectie in Midden-Brabant, de 5 Sterrenregio in Noord-Oost Brabant en Brainport in Zuid-Oost Brabant.

Daar waar het gaat om inkoopvoordelen door middel van regionale samenwerking willen zowel Bouwend Nederland als de Kamer er op blijven wijzen dat dit dan wel gecombineerd moet worden met een aanbestedingsbeleid dat gericht is op eerlijke kansen voor lokale bedrijven. Voorkomen moet worden dat door het stellen van te hoge niet relevante eisen lokale bedrijven worden uitgesloten. Bouwend Nederland heeft een aantal aanbevelingen voor een 'ondernemersvriendelijk- aanbestedingsbeleid' opgesteld evenzo heeft de KvK het programma 'ondernemend aanbesteden' opgestart.

- **Arbeidsmarkt**

Bijna alle gemeenten geven aan veel aandacht te besteden aan de arbeidsmarkt. We juichen dit van harte toe. Zoals bekend heeft de bouw al een behoorlijke aderlating gedaan en is nog lang niet uit de economische dip. Verwachtingen laten zien dat de bouw pas in 2012 uit deze dip zal geraken. Aangezien er in de tussenliggende tijd onherroepelijk mensen de bouw gaan verlaten is het noodzakelijk alle zeilen bij te zetten op het behoud van de werkgelegenheid in de bouw en aanwas te creëren voor de toekomstige tekorten als de bouw in 2012 weer gaat aantrekken. In zijn algemeenheid is het voor meerdere sectoren van belang om verder vooruit te kijken en in te spelen op dreigende tekorten. Samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs is daarvoor essentieel. Het creëren van leerling bouwplaatsen is daarvan een voorbeeld.

Tools: *Ondernemend aanbesteden, Ruimteplanner, Parkmanagement, Centrummanagement, Keurmerk Veilig Ondernemen, Bouwend Nederland - Kenniswebsite gemeenten (crisismaatregelen, Crisis en herstelwet, arbeidsmarkt, aanbesteden)*

Facilitator prettige (woon en werk-)omgeving

- **Flexibele bestemmingsplannen**
Wij juichen het toe dat bijna een kwart van de gemeenten aan de slag gaat met flexibele bestemmingsplannen. Dit geeft iedereen lucht, zowel de ambtelijke organisatie als de aanvrager (architect, burger en ondernemer).
- **Grondprijzen**
Een enkeling daargelaten, is er aandacht voor het aanpassen van de grondprijs naar de marktsituatie. We vinden het echter verontrustend te vernemen dat grondprijzen een bijdrage zouden moeten leveren aan het verbeteren van de financiële positie van gemeenten. Te hoge prijzen kunnen remmend werken op bouwinitiatieven wat versterkt doorwerkt in de lokale economie. Meer bouwen levert immers meer op (leges) maar ook werkgelegenheid in de bouw als ook de aanpalende sectoren die allen een bijdrage leveren aan de lokale arbeidsmarkt en lokale economie. Opvallend is ook dat dit mechanisme van grondprijzen niet losgezien kan worden van andere eisen die de gemeente stelt zoals bijvoorbeeld aan duurzaamheid in de bouw. Uiteraard staan we voor een duurzaamheidsopgave maar een stimulans voor particulieren die hieraan tegemoet komen, ontbreekt. Hier kan het grondprijzemechanisme voor ingezet worden. Nu zorgt het beleid ervoor dat kosten voor duurzaamheidsoplossingen als opslag bovenop de grondprijs wordt gezet. We moeten juist toe naar een beloning. De grondprijs moet dan de uitkomst zijn van een integraal pakket van overwegingen.
- **Aanpak herstructurering**
Er is veel aandacht voor het revitaliseren van bedrijventerreinen als onderdeel van het versterken van de economische structuur. Daarnaast noemt een aantal gemeenten ook de kansen die er liggen voor nieuw vormen van bedrijvigheid (duurzaam en innovatief) of de te bebouwen vrij komende en nu braakliggende terreinen.
- **Doelgroepen woningbouw**
Er is zeer veel aandacht voor de doelgroepenbenadering in de woningbouw: starters en senioren worden overal genoemd. Ruim 30% van de gemeenten geeft aan actief het Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) te stimuleren en te faciliteren. Dit biedt kansen aan starters én ondernemers. Het onderzoeksbureau RIGO is op dit moment – in opdracht van Bouwend Nederland - bezig met een handreiking en best practices voor bouwbedrijven om het CPO goed uit te zetten. Verder valt op dat kwaliteit wordt gekoppeld aan duurzame betaalbare woningconcepten. Hiervoor vindt Bouwend Nederland een actieve samenwerking en afstemming met de markt wenselijk en noodzakelijk.
- **Stimuleren en faciliteren energiebesparing**
Duurzaamheid en energiebesparing zijn 'hot'. In ruim 70% van de programma's is dit onderwerp terug te vinden. Echter aandacht aan het 'hoe' verwezenlijken blijft uit. Enkel benoemen van toetsingsinstrumenten en regels is een eenzijdige niet stimulerende actie. Terwijl 99% van de klimaatwinst in de bestaande bouw te halen is, waarbij de gemeente 'slechts' als de facilitator hoeft op te treden. Bouwend Nederland heeft samen met partijen een energiebesparingsprogramma opgezet: 'Meer met Minder' hierbij zijn diverse ondernemers aangehaakt. Deze ondernemers ontzorgen consumenten in het woud van regelgeving, financiering en subsidies.

Tools: Bouwend Nederland-Kenniswebsite gemeenten (Crisis en herstelwet, globaal bestemmen, duurzaamheid / meer met minder, grondprijzbeleid)

Regelgever en dienstverlener

- **Ondernemersloket**
Het hebben van een apart ondernemersloket als zodanig is geen must. Wel belangrijk is een transparante organisatie met aandacht voor de vraagstukken van de ondernemers en een adequate en snelle behandeling/dienstverlening.
- **Verminderen van regels en administratieve lasten**
Belangrijk punt, ruim 80% van de gemeenten heeft dit meegenomen in haar programma's. Intenties zijn goed, maar het komt uiteraard op de uitwerking aan. Ook hier weer kunnen we veel voor elkaar betekenen. Ruim 30% benoemt de aanpassing in welstandsbeleid zoals proeven met welstandsvrij bouwen of gereguleerd welstandsbeleid. Daarnaast wordt ook melding gemaakt van het versnellen van de vergunningverlening.
- **Digitale overheid:**
Het digitaliseren van onder meer het proces van vergunningverlening zal een bijdrage aan het verlagen van de administratieve lasten voor ondernemers.
- **Afschaffen regels, procesverbetering, verlagen lastendruk ondernemers**
Brabantse ondernemers geven in de jaarlijkse enquête van de Kamer van Koophandel aan dat dit onderwerp hoog op de agenda thuishoort. Het is goed om te zien dat bijna alle programma's stellen dat de regeldruk omlaag moet. Maar het concretiseren van initiatieven hiervoor is de afgelopen jaren moeizaam gebleken. De stimulansen van de Kamer van Koophandel hiervoor bleken niet het gewenste effect te krijgen.
De Kamer en Bouwend Nederland zullen deze voornemens niet alleen met argusogen volgen maar zal gemeenten ook actief aansporen om het Bewijs van Goede Dienst te behalen. Hiervoor zal de Kamer extra financiële middelen inzetten. In 2010 is er 50.000 Euro beschikbaar bovenop de subsidiemogelijkheden die Economische Zaken hiervoor biedt.
- **Lokale lasten**
Over de lokale lasten laat men in nagenoeg alle programma's ruimte voor verhoging, al dan niet op inflatieniveau. Verlaging om ondernemers een steuntje in de rug te bieden komt nergens voor! Veelal wordt een relatie gelegd met de korting op de bijdrage uit het gemeentefonds.
- **Snelheid in vergunningverlening:**
Zoals al gesteld bij het item digitale overheid, het versnellen van de vergunningverlening wordt toegejuigd omdat dit leidt tot lastenverlichting voor de ondernemers.

Tools:

Bewijs van Goede Dienst, BN Kennissite gemeenten (deregulering, vermindering lastendruk) € 50.000,- KvK stimulering voor gemeenten die werk willen maken van Bewijs van Goede Dienst.

Facilitator bereikbaarheid

- **Instandhouden onderhoud infra**

We zien zowel positieve als negatieve teksten daar waar het gaat om het instandhoudingsniveau van wegen. Bouwend Nederland en de Kamer van Koophandel benadrukken dat het onderhoud van wegen bijdraagt aan de leefkwaliteit, de veiligheid en de bereikbaarheid en daarmee de lokale en regionale economie. Daarbij geldt dat uitstel van onderhoud op termijn duurder wordt dan het nu goed aan te pakken. Werk met werk maken zoals we bij een aantal gemeenten al zien, denk daarbij aan de noodzakelijk rioleringsplannen waarvan de uitvoering gecombineerd kan worden met het onderhoud of reconstructie van de wegen. Op deze wijze kan het voor gemeenten tegelijkertijd kostenbesparend werken. Ruim 40% van het infrawerk wordt door ondernemers gehaald uit de onderhoudsklussen dus ook de lokale en regionale werkgelegenheid is gebaat bij het continueren van het onderhoud.

- **Bereikbaarheid bedrijventerreinen**

In het algemeen is bereikbaarheid van bedrijventerreinen in Brabant goed op orde maar uit de coalitieprogramma's blijkt dat er lokaal nog vraagstukken openstaan. De Kamer zet in deze situaties via haar accountmanagement in op het tot stand brengen van goede afstemming tussen lokale ondernemers en de gemeente.

- **Parkeren en ontsluiting binnenstad**

Parkeer- en ontsluitingsbeleid voor de centra blijft een heikel punt waarbij een prettig (autoluw) winkelgebied, goede bereikbaarheid en voldoende parkeergelegenheid in evenwicht moeten raken. Het ondernemersbelang moet daarin nadrukkelijk worden meegewogen daarom zet de Kamer in op het organiseren van de ondernemersinbreng.

Tools:

Bouwend Nederland Kenniswebsite gemeenten (onderhoud en planning onder- en bovengrondse infra)

Matrix resultaten quick scan:

Gemeente in de rol van	Facilitator prettige (woon en werk.) omgeving	Regelgever en dienstverlener	Bereikbaarheid	Aanjager van de lokale economie																												
Thema	Woningbouw / Bedrijventerreinen / Verduurzamen	Verminderen regels en lasten	Ritir	Kansen MKB Ondernemen / Samenwerking																												
Gemeente	flexibiliteit in bestemmingsplannen grondeigend: bevoorzen / verlagen grondprijzen inrichtingseisen buitengebied terughoudendheid in stellen kostenverhogende eisen aanpak: herstructurering bedrijventerrein en woningbouw herinrichtingsplannen met economisch effect doelgroepen woningbouw: faciliteren (starters, senioren, CPO) starters: leningen etc stimuleren / faciliteren energiebesparing aanpak: en eigen gebouwen bezit samenwerking markt / <i>energiebesparing!</i>	nieuwe ondernemersstatuten actuele bestemmingsplannen digitale overheid aanschaffen regels, procesverbetering, verlagen lastendruk ondernemers welstand aanpakken lokale lasten snelheid in vergunning-verlening	bereikbaarheid bedrijventerreinen ontsteking binnenstad parkeren instandhouden onderhoud infra	heldere keuzes in bezettingen, niet gericht op ondernemers vernieid uitvoeren projecten ondernemend aanbesteden - kansen MKB regulier contact met bedrijfsleven stimuleren en faciliteren starters voldoende ruimte voor bedrijven veilig ondernemen arbeidsmarkt centrummanagement economische samenwerking																												
1 Werkendam					19																											
2 Woudrichem					17																											
3 Aalburg					14																											
4 Waalwijk					16																											
5 Dongen					22																											
6 Loon op Zand					17																											
7 Gilze en Rijen					18																											
8 Goirle					21																											
9 Tilburg					10																											
10 Oisterwijk					21																											
11 Hilvarenbeek					11																											
12 Heusden					13																											
13 Hertogenbosch, 's-					13																											
14 Haaren					18																											
15 Vught					15																											
16 St. Michielsgestel					21																											
17 Lith					20																											
18 Maasdonk					20																											
19 Oss					20																											
20 Bernheze					20																											
21 Landerd					14																											
22 Bontel					20																											
23 Schijndel					16																											
24 St. Oedenrode					19																											
25 Veghel					18																											
26 Uden					11																											
27 Boekel					22																											
28 Best					14																											
29 Son en Breugel					18																											
30 Nuenen c.a.					11																											
31 Eindhoven					17																											
32 Veldhoven					18																											
33 Waalre					21																											
34 Oirschot					15																											
35 Reusel-De Mierden					17																											
36 Bladel					29																											
37 Eersel					26																											
38 Bergelijk					21																											
39 Valkenswaard					13																											
40 Heeze-Leende					15																											
41 Cranendonck					20																											
42 Geldrop-Mierlo					21																											
43 Helmond					7																											
44 Laarbeek					18																											
45 Gemert-Bakel					21																											
46 Deurne					19																											
47 Asten					26																											
48 Someren					17																											
49 Grave					22																											
50 Mill en St. Hubert					17																											
51 Cuijk					19																											
52 St. Anthonis					19																											
53 Boxmeer					21																											
lege cellen (-3 gemeenten)	37	36	14	44	26	41	6	44	14	38	48	31	37	42	9	36	8	35	37	24	27	21	41	30	38	27	41	14	23	5	17	2

Ten aanzien van de matrix moet nog worden opgemerkt dat:

- daar waar geen blokjes zijn vermeld, het natuurlijk wel kan zijn dat de gemeente in kwestie op dat punt al vooruitgang heeft geboekt (bijv. bij realisatie van ondernemersloket);
- de gemeenten Oss en Lith in november de gemeenteraadsverkiezingen organiseren;
- de gemeente Grave op het moment van het onderzoek nog geen programma / akkoord voorhanden had.